

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
قُلْ أَرَأَيْتُمْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ لَكُمْ مِنْ رِزْقٍ فَجَعَلْتُمْ مِنْهُ
حَرَامًا وَحَلَالًا قُلْ اللَّهُ أَدْنَىٰ لَكُمْ أَمْ عَلَىٰ اللَّهِ تَقْتَرُونَ
سُنَّي رَسُولِ اللَّهِ (صَعْلَم) عَنِ السَّمَنِ وَالْجُبَيْنِ وَالْفِرَاءِ قَالَ:
الْحَلَالُ مَا أَحَلَّ اللَّهُ فِي كِتَابِهِ وَالْحَرَامُ مَا حَرَّمَ اللَّهُ فِي كِتَابِهِ

HELAL VE HARAM BİLİNCİ

Muhterem Müslümanlar!

Helal, dinimizde yapılması veya yenilip içilmesi yasaklanmayan, serbest bırakılan şey demektir. Allah ve Resulü'nün bir şeyin helal olduğunu belirtmesi veya işlenmesinde günah olmadığını bildirmesi o işin helal olduğunu gösterir. Helal kavramı; meşru, caiz, mubah tabirleri ile de ifade edilir.

Haram ise, kesin bir delille açık bir şekilde yapılmaması istenen ve yasak edilen fiillerdir. Haram, dinî bir kavramdır ve haramı tayin etme yetkisi Allah (cc) ve O'nun Resulü (sav)'me aittir.

Değerli Cemaat!

Helal ve temiz olan şeylerin yapılması, yenilmesi, içilmesi ve kullanılması noktasında Allah (c.c.) şöyle buyurmuş ve helal-haram duyarlılığına sahip olmayı, haddi aşmamayı ve takvaya ulaşarak top yekun bir kulluk sorumluluğu bilinciyle hareket etmeyi emretmiştir: **“Ey iman edenler! Allah'ın size helal kıldığı iyi ve temiz nimetleri (kendinize) haram etmeyin ve (Allah'ın koyduğu) sınırları aşmayın. Çünkü Allah haddi aşanları sevmez. Allah'ın size rızık olarak verdiklerinden helal, iyi ve temiz olarak yiyecek ve kendisine inanmakta olduğunuz Allah'a karşı gelmekten sakının.”**(1)

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) de helal-haram duyarlılığı hususunda şu uyarıda bulunmuştur: **“Helal, Allah'ın kitabında helal kıldığı, haram da Allah'ın kitabında haram kıldığıdır.”** (2)

Peygamber Efendimiz (s.a.v.) bu uyarıyı yaparken sadece haramdan ve harama yol açan vasıtalarından kaçınmaya değil; aynı zamanda haram şüphesi taşıyan işlerden de uzak durulmasına işaret buyuruyor.

Aziz Kardeşlerim!

Allah (cc)'nün çizdiği sınırlara riayet ederek, helal ve haram duyarlılığına sahip erdemli insanlar olunursa, başta insanlar arasında olmak üzere her alanda hak ve hukukun gözetilmesine vesile olacak bir insan topluluğu ortaya çıkarılmış olur.

Böyle bir topluluk, hayatın bütün alanlarında iyilik, doğruluk, istikamet, meşru ve helal kazanç elde etme gayretinde olur. Bunun neticesinde de toplumda huzur temin edilmiş olur.

Bununla birlikte, helal ve haram çizgisi sadece maddi alanda aranmamalıdır. Toplumun huzurunu bozan gıybet, iftira, insanların arasını bozma, insanların gizli hâllerini araştırma, yetim malına el uzatma, hırsızlık, gasp, faiz, kumar, alışverişi hileli yapma, eksik ölçüp tartma, kalitesiz mal üretip pahalıya satarak servet elde etme gibi her türlü gayrimeşru davranış ve kazanç yollarında da helal-haram çizgisine dikkat etmek gerekir.

Her şeyden önemlisi, ilk insanın cennetten imtihan için gönderilmesine sebep olan hususun; Allah'ın koyduğu bir yasağın işlenmesi olduğu, tekrar cennete girmenin ise ancak helal ve haram çizgisinde kalmak ile mümkün olacağı unutulmamalıdır.

Çünkü çağımızın küreselleşmiş sorunları karşısında daha kalıcı çözümler üretme sorumluluğu olan biz Müslümanların, bu sorumluluğumuz çerçevesinde Allah'ın sınırlarına riayet ve helal-haram duyarlılığımızı en üst seviyede muhafaza etmemiz son derece önemlidir.

Unutmayalım ki; Yüce Allah'ın rızasını kazanmayı, dualarımızın ve ibadetlerimizin kabul edilmesini ve çocuklarımızın salih evlat olarak yetişmesini istiyorsak ki hepimizin arzusu budur.

Lokmalarımız helal olmalı harama da el uzatılmamalıdır.

[1]Maide suresi,5:87-88

[2]İbn Mace, Et'ime, 60/3358